

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "שבת חול המועד סוכות", תשפ"ו

"בחירות עכשיו"

לומדים ואלו חלילה מפטטים ונוהגים קלות ראש, ואין עשרה שיקשיבו לקריאה ובאנו לידי ברכת התורה לבטלה ¹ ! ולכן בחירות עכשיו – "עשרה שתקנים למשך קריאת התורה" – יש מתנדבים !!

דממה. הגבאי הכריז שאם לא ימצאו עשרה הוא יעלה למחרת רק את חיובי היום ולא את כל הקהל ² !

האיום עשה את שלו: פלוני הציע את אלמוני שידוע כ"שתקן מופלג" שאפילו בזמן שכולם מתפללים הוא שותק ומשחק בפלאפון (ביום חול כמובן)... ולשאלה מדוע הוא לא מציע את עצמו הוא השיב: "שזו אחריות גדולה עבורי". ו"אלמוני" אמר שבחג שאין לו פלאפון קשה לו להתחייב !

הגבאי היה מוכן גם להתפתחות הזו, הוא הודיע שהוא כבר שכר "עשרה שתקנים" עבור קיום מנהג עליות לתורה של כל הקהל בשמחת תורה ! אמנם כדי שלא יקבלו רק "שכר שבת ויו"ט" שאסור על פי דין, הם מקבלים "שכר בהבלעה" ותפקידם גם להיות בבית הכנסת במשך כמה שבתות בתפילת מנחה בערבי שבתות כדי שהתפילה תוכל להתחיל בזמן ותסתיים על פי הדין – לפני השקיעה. וכיון שהם כבר בבית הכנסת הם יהיו השליחים שלנו לקיים דין "גערה" המבואר בשו"ע (או"ח קכ"ד ז'): "לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"צ חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא, וגדול עונו מנשוא, וגוערים בו" !

כיון ששמעו הקהל על תפקידם של אותם "עשרה שתקנים" מייד נמצאו מתנדבים לשמיעת קריאת התורה ובלבד שהם לא יכנסו לתפקידם... וד"ל.

בליל שמחת תורה הכריז הגבאי "בחירות" ! ולתמיהת הקהל האם מותר לערוך בחירות בשבת, הוא ציין לאמור במסכת יומא (פ"ב מ"ב) ש"הצביעו" מי יזכה במצות תרומת הדשן ואין לחלק בין "הצבעה" של גורל להצבעה של בחירות (יסודי ישרון שבת עמ' 351 וע"ע ילקו"י לסימן ש"ז).

אחד הנאספים צעק: "ומי יכתוב את תוצאות הבחירות" ? האם יזכרו בעל פה ? יש לגזור "שמא יכתוב" וגם בלי לכתוב פרוטוקול - זה בניגוד לתקנון".

הגבאי הרגיע אותו שאין לגזור גזירה "שמא יכתוב" כי רבים נמצאים במקום ויזכירו שאין לכתוב (יסודי ישרון הנ"ל), ולגבי התקנון – בתקנון גם כתוב שאסור לדבר בתפילה, קודם תקיים את זה !

אבל עדיין לא מובן. לשם מה בחירות הגבאים מתפקדים מצויין, כולם (חוץ מהגבאים עצמם...) מסכימים שהם ימשיכו ! אבל הגבאי התעקש: "יש לבחור בדחיפות עשרה אנשים" !

הקהל לא הבין : "מה הדחיפות ? ומדוע עשרה ? יותר הגיוני מספר לא זוגי כדי שאם תהיה מחלוקת תהיה אפשרות להכריע באמצעות רוב כמו בבית דין (עיין סנהדרין פ"א מ"ו ועוד)".

הגבאי התעלם מקולות הרקע והכריז: "בחירות עכשיו לעשרה אנשים שמתחייבים לשתוק ולשמוע את קריאת התורה ביום שמחת תורה". הגבאי הסביר, בשמחת תורה מעלים את כולם לתורה, ולעיתים יש מצבים שבהם אלו נכנסים ואלו יוצאים, אלו

² עיין בהרחבה בשו"ת עשה לך רב ח"ג האם ובאלו נסיבות לבטל מנהג (זה) שמביא לידי קלקול

¹ עיין חיי אדם סו"ס קנ"ג משנ"ב תרס"ט ס"ק י"ב. ולכאורה די בתשעה, ובתשובות והנהגות ב' שיח האם ניתן להסתפק בששה.